

ŁÓDZIANIN

ORGAN P.P.S.

PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

Redakcja i Administracja: Łódź—Al. Kościuszki Nr. 29 tel. 100-99
Redaktor przyjmuje od godz. 17—19 Rękopisów nie zwraca się. Administracja
czynna od godz. 9 do 15 i od 17 do 19. Konto w Banku Spółem, oddział w Łodzi 40
Wydawca, Łódźki O.K.R. P.P.S. Redaktor odpowiedzialny: Wincenty STAWIŃSKI

Rok XXI — № 293
Niedziela 16 Października 1938 r.
Cena numeru 15 gr.

Warunki prenumeraty: w Łodzi z odnośnikiem do domu zł. 2,50 miesięcznie, na prowincji zł. 3. za zmianę adresu gr. 50 Cena ogłoszeń: Za wiersz 1 milimetrów przez jedną szpaltę (na stronie 6 szpalt) w tekście gr. 50. zwykłe gr. 40. Nekrologi do 100 mm. gr. 20, powyżej 100 mm gr. 30. Drobnie za wyraz gr. 15 Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada.

Tadeusz Reger

W ostatniej chwili, w chwili łamania numeru nadeszła z Cieszyna drogą telefoniczną wieść żałobna, wieść wstrząsająca: zmarł tow. Tadeusz Reger...

Tow. Ślązakom nie trzeba tłumaczyć, kim był tow. Reger. Zнали go też dobrze tow. z Małopolski.

Tow. Reger był wodzem, — nie złomnym i niestrudzonym — robotników Śląska Cieszyńskiego. Jeszcze za Austrii poświęcił wszystkie swe siły walce o polskość Śląska, o zorganizowanie robotników Śląskich w PPS. (wówczas PPSD), w klasowych Związkach Zawodowych, w organizacjach Spółdzielczych. Właśnie na obecnie odzyskanym Śląsku Zaolzańskim pracował tow. Reger przez długi szereg lat, walcząc o zdobycie dla polskości i dla socjalizmu Śląskiego robotnika. Był w swoim czasie prezesem polskiego Komitetu narodowego na Śląsku.

Włożył w pracę socjalistyczną wielki zapal, wielkie zdolności, wielki entuzjazm. Poświęcił się jej bez reszty! To też zabranie (w swoim czasie) Śląska Zaolzańskiego przez Czechosłowację było dla tow. Regera wielką tragedią osobistą.

Pracował także niestrudzenie w PPS. w Polsce Niepodległej. Był członkiem Rady Naczelnej naszej

partii. Był posłem do Sejmu; pracował w Sejmie dużo — głównie w zakresie spraw ochrony pracy, opieki społecznej. Był twórcą i prezesem „Sily” na Śląsku.

Zasługi tow. Regera są ogromne. W ostatnich walkach o Śląsk Zaolzański stracił syna. Ale jeszcze podczas wkraczania wojsk polskich na Śląsk Zaolzański był obecny, trzymając się resztką sił. Cała ludność otoczyła go wówczas miłością i troską.

Zmarł niejako nazajutrz po zdobyciu Śląska Zaolzańskiego dla Polski. Wielkie marzenie Jego życia zostało spełnione.

Poświęćmy Regerowi niebawem obszernie wspomnienie.

CZEŚĆ JEGO PAMIĘCI!

**

Centr. Kom. Wykonawczy PPS. wysłał do małżonki T. Regera następującą depezę:

MICHALINA REGEROWA,
Stalmacha 30,
CIESZYN.

Łącząc się w imieniu Polskiej Partii Socjalistycznej w głębokim żalu z powodu śmierci Meza a naszego najwierniejszego i najofiarniejszego Towarzysza Tadeusza Regera przesyłamy wyrazy najserdeczniejszego współczucia.

CENTR. KOM. WYKONAWCZY
Polskiej Partii Socjalistycznej.

Rada Administracyjna Międzynarodowego Biura Pracy

W dniu 20 b. m. rozpocznie się 85-ta sesja Rady Administracyjnej Międzynarodowego Biura Pracy, zwołana na zaproszenie rządu brytyjskiego do Londynu. Na sesji ustalony będzie m. in. porządek obrad Międzynarodowej Konferencji Pracy w 1940 roku, która zająć się ma zagadnieniami inspe-

kcji pracy, odpoczynku tygodniowego w zakładach handlowych i t. d. Poza tym dokonane będą wybory władz Rady Administracyjnej na następny rok.

W tym samym czasie obradować będzie w Londynie Międzynarodowa Komisja Wczasów Pracowniczych przy M. B. P.

Nowa konferencja czterech w Wenecji Koncentracja wojsk na granicy Węgier i Czechosłowacji

Węgierska agencja telegraficzna podaje: Sytuacja, jaka się wytworzyła w następstwie zerwania rokowań węgiersko - czechosłowackich, jak również groźby, wyrażane przez Czechosłowaków jeszcze podczas rokowań, oraz podjęte przez Czechosłowację zarządzenia wojskowe, uczyniły niezbędnym w interesie zwiększenia bezpieczeństwa kraju, wydanie nowych zarządzeń. W konsekwencji tego minister honwedów w wezwaniu, które zostało ogłoszone w sobotę, powołuje 5 nowych roczników.

ZARZĄDZENIA WOJSKOWE NA GRANICY.

W ciągu nocy ubiegłej i poranka w komitach Goemoer i Abauj, w Czechosłowacji, zaobserwowano duży ruch wojsk czeskich. Po-

ważne oddziały piechoty i oddziały ciężkich karabinów maszynowych obsadziły linię fortyfikacyjną, biegnącą zarówno bezpośrednio nad granicą, jak i linię położoną w głębi kraju.

WĘGRY ZABIEGAJĄ O POMOC MUSSOLINIEGO.

W Rzymie ogłoszono następujący komunikat urzędowy: Hr. Csaky, minister pełnomocny i wysłannik nadzwyczajny Węgier, przybył wczoraj specjalnym samolotem do Rzymu i był przyjęty na dłuższej audyencji przez Mussoliniego oraz odbył kilka dłuższych rozmów z ministrem spr. zagr. hr. Ciano, w obecności posta węgierskiego przy Kwirynale — Villani.

A CZECHOSŁOWACJA ZWRACA SIĘ DO HITLERA.

Niemieckie czynniki polityczne

oceniają pozytywnie wizytę min. Chwałkowskiego u Hitlera, jak przypuszczają, w czasie tej wizyty wysunięte zostały ze strony czeskiej pewne postulaty z dziedziny gospodarczej. Niektóre sfery liczą się z możliwością rychłego podjęcia współpracy czesko-niemieckiej na odcinku gospodarczym.

NARADY W BUDAPESZCIE.

Premier Węgier Imre dy odbył wczoraj dłuższą konferencję z b. premierem hr. Bethlenem, po czym był przyjęty przez regenta Horthy'ego, któremu zreferował bieżące sprawy polityczne.

„TRZECIA” RZESZA WOBEC CZECHOSŁOWACJI.

„Deutsche Diplomatisch - Politische Korrespondenz” omawia sprawę ustalenia nowych granic niemiecko - czechosłowackich. Korrespondencja pisze m. in: Kilka tysięcy Niemców pozostaje w licznych miastach i wysepkach językowych, będących na obszarach

suwerenności czeskiej. Wysepki te, otoczone ze wszystkich stron przez ludność czeską, odseparowane są od obszarów niemieckich, jednolitych językowo i dla tego też, nawet przez plebiscyt, nie mogły być do niej przyłączone bez wkraczania na terytoria o ludności czeskiej. Nie leży też w duchu narodowo „socjalistycznej” polityki, aby wykorzystywać kosztem innych narodów, na darzących się im w pewnej chwili możliwości. (PAT.).

Konferencja 4-ch w Wenecji

Jak donoszą z Rzymu nowa konferencja ministrów ma się zebrać w najbliższym czasie w Wenecji.

Witamy! Zjazd Związku Zaw. Włóknarzy

Dziś w Łodzi rozpoczyna się zjazd klasowego związku zawodowego włóknarzy. Wczoraj w artykule t. Szerckowskiego, zasłużonego czołowego działacza Związku, poinformowaliśmy czytelników o rozwoju i działalności związku. Nie potrzebujemy tu podkreślać wielkiego znaczenia tego związku, — skoro przemysł włókienniczy jest jedną z głównych gałęzi przemysłu polskiego. W Łodzi, Białymostku, Częstochowie, Żyrardowie, Andrychowie i innych miejscowościach związek spełnia i spełnia rolę OGROMNĄ w całości naszego ruchu robotniczego. W ostatnich czasach roz-

winał się wspaniale.

Będziemy czytelnika szczegółowo informować o przebiegu tego ważnego zjazdu. Delegujemy do Łodzi specjalnego przedstawiciela naszej Redakcji. WITAMY SERDECZNIE ZJAZD I ŻYCZYMY MU POMYSŁNYCH BRAD!

OTWARCIE ZJAZDU NASTĄPI W NIEDZIELĘ O GODZ. 10 RANO, W TEATRZE MIEJSKIM W ŁODZI PRZY UL. CEGELNIANEJ 27; DALSZE OBRADY, W CIĄGU DWUCH DNI — W LOKALU ZWIĄZKU WŁÓKIENNICZEJ PRZY UL. WYSOKIEJ 45.

Rekwizycja zboża artykułów spożywczych w kraju Sudeckim

Komenda armii niemieckiej w Karlsbadzie wydała zarządzenie ustalające, iż trzecią część posiadanej bydła oraz drobiu należy oddać władzom wojskowym. Rozporządzenie to obejmuje obsadzoną przez Niemców część zachodnich Czech.

Drugie zarządzenie nakazuje wymłocenie wszystkiego posiadanego zboża i dostarczenie go państwu po cenach, które zostaną ustalone.

Nie zastosowanie się do tego zarządzenia będzie karane.

Wojsko niemieckie rozpoczęło już rekwizycję wszelkich artykułów żywnościowych po większych gospodarstwach wiejskich.

Niemiecka ludność kraju sudeckiego jest bardzo zaskoczona tymi zarządzeniami, jakkolwiek, sądząc po dotychczasowej praktyce hitlerowców, winna była tego się spodziewać.

T A D E U S Z R E G E R

Niezłomny i niestrudzony bojownik o polskość Śląska, niezmordowany organizator pod sztandarami PPS robotników Śląskich, którym poświęcił całe swe pracowite życie, b. poseł do parlamentu austriackiego, b. prezes Rady Narodowej Śląska Cieszyńskiego, legionista, b. poseł na Sejm, członek Rady Naczelnej PPS, założyciel i prezes „Sily”,

zmarł po długiej chorobie w Cieszynie.

Do ostatniej chwili pracował dla dobra polskiego Śląska. Stracił syna w walkach o Śląsk Zaolzański.

Cześć Jego pamięci!

Centralny Komitet Wykonawczy Polskiej Partii Socjalistycznej
Centralna Komisja Związków Zawodowych
Zarząd Główny Towarzystwa Uniwersytetu Robotniczego
Związek Robotniczych Stowarzyszeń Sportowych

Po zerwaniu rokowań w Komarnie

Mobilizacja na Węgrzech

Krwawe zajęcia na Rusi Podkarpackiej

BUDAPESZT (PAT). — W piątek wieczorem Rząd węgierski powołał pod broń 5 roczników. Ogłoszenie o powołaniu nastąpiło po 3 i pół godzinnych obradach gabinetu.

Po zerwaniu rokowań czechosłowacko-węgierskich w Komarnie — Rząd węgierski zaapelował do 4 państw, które podpisały układ w Monachium.

Rząd węgierski odwołując się do drogi międzynarodowej nie ma zamiaru czekać 3 miesiące, ale będzie domagał się natychmiastowego rozstrzygnięcia sprawy. Wrażenie wśród społeczeństwa węgierskiego, które ostatnio okazało tyle cierpliwości jest tak niepokojące, że Rząd będzie musiał poczynić kroki, które wpłynęłyby na uspokojenie opinii publicznej a mianowicie będzie musiał odwołać się do armii, która w pogotowiu będzie oczekiwała decyzji. Wystawienie tej armii na nową próbę cierpliwości mogłoby pociągnąć za sobą najgorsze skutki.

Ze strony węgierskiej wdrożono kroki dyplomatyczne celem przyspieszenia decyzji szefów Rządów 4-ech sygnatariuszy protokołów monachijskich. Odbyta jeszcze w ciągu nocy piątkowej rada ministrów stanęła jednomyślnie na stanowisku, że wobec stanu zbrojennego armii czechkiej, Węgry nie widzą możliwości zaniechania odpowiednich zarządzeń wojskowych celem zabezpieczenia interesów kraju.

Rząd uchwalił dalsze postanowienia, zmierzające do zwiększenia bezpieczeństwa wojskowego.

Zarządzenia te zostały częściowo już wykonane tej samej nocy, należy się jednak przygotować na to, że nastąpią dalsze ważne posunięcia.

„Berliner Tageblatt“ w depeszy swego korespondenta budapeszteńskiego, donosząc o postanowieniu Rządu węgierskiego powzięcia środków do wzmocnienia obrony kraju dowodzi, że postanowienie to nastąpiło naskutek komunikatu radia bratysławskiego, według którego cała Słowaczyna gotowa jest do obrony granic południowej Słowaczyny.

Ważne z punktu widzenia strategicznego miasto Waiczau, położone 85 mil morskich na wschód od Kantonu, stoi, według nadeszłych wiadomości, całkowicie w płomieniach, gdyż przez cały dzień trwały nieustanne naloty eskadr japońskich.

W kierunku na Waiczau zdążają silne oddziały japońskie, które raz po raz muszą staczać walki z chińskimi grupami operacyjnymi, rzuconymi pospiesznie w akcję.

Dotychczas straty obu stron w czasie walk o Waiczau wynoszą 2000 żołnierzy.

DAJSZE DESANTY

Z portu Swatua wypłynęło 10 transportowców japońskich, eskortowanych przez krążownik oraz 3 kontrtorpedowce, biorąc kurs na zachód. Przepuszczają, że istniejący zamiar skierowania wymienionych transportowców do ujścia rzeki Kanton, gdzie dowództwo japońskie usiłować będzie wysadzić na ląd drugi korpus ekspedycyjny.

EWAKUACJA KANTONU

Nieomal połowa ludności cywilnej Kantonu będzie jeszcze w ciągu dzisiejszego dnia ewakuowana na podstawie rozporządzenia

Najlepsze są:
Cukierki
Czekolada
Andruty
„HAZET“

Strajki w Londynie

Ubiegłej nocy przyłączyło się do strajku pracowników dworców kolejowych około 600 kierowców samochodów ciężarowych. Tysiące ton mięsa i ryb nie mogły być skutkiem tego dostarczone do hal. Zachodzi obawa, że te środki żywnościowe ulegną zepsuciu.

Na budowie nowego gmachu ministerstwa lotnictwa przystąpiło do strajku 2000 robotników na znak protestu przeciwko wydaleniu z pracy jednego z nich.

10 tysięcy to za mało

W piątek po południu włoski minister spr. zagr. hr. Ciano odbył rozmowę z ambasadorem brytyjskim lordem Perthem. Według opinii kół angielskich, przedmiotem rozmowy była sprawa ochotników włoskich w Hiszpanii w związku z wprowadzeniem w życie układu wiedeńskiego - angielskiego z dnia 16 kwietnia. Ze strony angielskiej wyrazić miano opinie, że wycofanie 10 tys. ochotników włoskich nie jest wystarczające i zapytać miano, czy w razie wycofania przez Barcelonę poważniejszych sił cudzoziemskich Włochy byłyby skłonne zwiększyć kontyngent ochotników włoskich, którzy opuściliby półwysep Pirenejski.

Stany Zjednoczone zabierają głos w sprawie Palestyny

„New York Times“ w artykule wstępnym pisze, na temat Palestyny, że byłoby kłeska, gdyby Rząd brytyjski nosił się z myślą powstrzymania lub chociażby drastycznego ograniczenia imigracji Żydów, celem waspokojenia żądań arabskich nacjonalistów.

Dziennik przyznaje, że sytuacja w Palestynie jest poważnie skomplikowana przez przymus emigracji Żydów z Niemiec oraz przez politykę, stosowaną wobec Żydów w innych krajach. Dziennik sugeruje, że stosunek Żydów do ogólnej ludności w Palestynie winien być ściśle ustalony, co rozwiałoby obawy Arabów, że Żydzi mogą

ich przewyższać pod względem liczbowym. Z chwilą, gdy obawa ta zniknie, zdaniem dziennika, będzie można łatwiej pracować nad osiągnięciem rozwiązania.

W każdym razie — pisze dziennik — ograniczenie imigracji Żydów nie może być wprowadzone bez współpracy Stanów Zjednoczonych. Podpisana w Londynie 3 listopada 1924 r. amerykańsko-brytyjska mandatowa konwencja Palestyny przewiduje w artykule 7-ym tej konwencji, iż żadne zmiany nie mogą być uczynione w postanowieniu mandatowym bez zgody Stanów Zjednoczonych — przy pominięciu „New York Times“.

Ostatnie wiadomości, nadszły z pogranicza wskazują, że na terytorium Rusi Podkarpackiej mieszkańcy oraz dzierżawcy z armii czechkiej i elementy wydalone dawniej przez Czechów i pragnące za wszelką cenę powrócić na swe ziemie, uciekają się do nocy siły, stosując w walkach broń, zdobytą na żandarzach i żołnierzach czechskich lub dotychczas ukrywanych, nie licząc się z dalszymi konsekwencjami. W różnych miejscowościach mieszkańcy stawiają wszelkimi dostępnymi środkami zdecydowany opór, wywołując przez to szereg krwawych incydentów.

CHCESZ SIĘ USAMODZIELNIĆ? Ucz się fachu! Złatwier. przez Min. W. R. i O. P. Kursy Zawodowe M. Gelbsteln-Russowej, Warszawa, Rymska 16 m. 5. Telefon 12-23-11. Przyjmują w dalszym ciągu zapisy na działy normalne i przyspieszone: Krawiectwo, Dział modelowania, Konfekcję dziecięcą, Modniarstwo, Dział kapeluszy dzieci, Zdobnicтво, z kwiaciarstwem, Gorsciarstwo, Rękawicznictwo, Konfekcję skórzaną, Piżamy i szlafroki, Koidziarstwo, Kamizelczarstwo, Kanc. czynna cały dzień.

1036

UBIORY MĘSKIE, DAMSKIE, GOTOWE I NA ZAMÓWIENIA KRÓJ PIERWSZORZĘDNY — CENY NISKIE WARUNKI NAJDOGODNIEJSZE LESZNO 48 m. 2 w bramie — parter

Łuny pożarów i samoloty wroga unoszą się nad miastami Chin

komisarza prowincji kwantungskiej gen. Yu-Han-Mou. Pośpiech ten wydaje się być wskazany, gdyż Japończycy mieli już niespodziewanie dotrzeć na odległość kilkunasu kilometrów od Kantonu. Zarządzona ewakuacja obejmie około 400.000 Chińczyków.

Nadmienić należy, że aktualna liczba mieszkańców przekracza o

kilkaset tysięcy normalną cyfrę ludności — 860.000, gdyż w ostatnich czasach stale napływały coraz to większe rzesze uciekinierów. Ewakuacja Kantonu przeprowadzona jest na koszt państwa. Już w sobotę przed południem widziano olbrzymi pochód uciekinierów, zdążających w kierunku zachodnim i północno-zachodnim.

Niemcy chcą ograniczyć zbrojenia... Anglii

Konserwatywny „Yorkshire Evening News“ ogłasza sensacyjną wiadomość na temat zamierzonych jakoby nowych propozycji niemieckich w sprawie ograniczenia zbrojeń powietrznych. Według dziennika Ribbentrop przedłożył miał Hitlerowi opracowany w szczególności plan angielsko-niemieckiego paktu lotniczego, wzorowanego na anglo-niemieckim pakcie morskim.

W „trójkacie terroru“ zabierze głos wojsko angielskie

Z Kairu donoszą: W związku z przewidzianymi operacjami wojskowymi w Palestynie władze mandatowe odwołały wszystkich urzędników cywilnych z północnej części kraju, a w szczególności z t. zw. „trójkąta terroru“, położonego pomiędzy Nablus, Tulkarem i Dżenin.

Wysoki komisarz Wielkiej Brytanii w Palestynie sir Harold Mac Michel jest oczekiwany w ciągu dnia dzisiejszego w Aleksandrii i ma natychmiast udać się samolotem w dalszą drogę do Palestyny. Po powrocie wysokiego komisarza nastąpi prawdopodobnie ogłoszenie stanu wojennego na terenach, objętych arabskim ruchem powstańczym.

Partyzanci arabscy usiłują prze-

szkodzi za wszelką cenę koncentracji wojsk angielskich. W ciągu ostatnich 24-ch godzin Arabowie prowadzą akcje, której celem jest przerwanie połączeń komunikacyjnych na ważniejszych szlakach, aby w ten sposób opóźnić przybycie oddziałów angielskich.

Według doniesień z Haify w północnej części kraju szosy i drogi zostały w wielu punktach zniszczone lub przerwane. Powstanczy budują rowy strzeleckie i okopy oraz podkładają miny wybuchowe.

W pobliżu Dżenin angielski ciężarów samochód wojskowy wpadł na minę dynamitu i uległ katastrofie. 2-ch żołnierzy poniosło śmierć na miejscu.

FORTUNE ZDOBĘDZIESZ zakupując los do I-iej klasy 43 Lot. Kl. w znanej ze szczęścia kolekturze **WROCŁAWSKIEGO** Targowa 57. Pl. 3 Krzyży 13

„Lojalna wobec Niemiec“ będzie Czechosłowacja

Kancelerz Hitler przyjął w obecności min. Ribbentropa, czechosłowackiego ministra spraw zagranicznych Chwałkowskiego. Czechosłowacki minister zapewnił kancelerza Hitlera, że Czechosłowacja zajmie lojalne stanowisko w stosunku do Niemiec, co kancelerz Hitler przyjął z zadowoleniem do wiadomości.

Kancelerz Hitler wyraził czechosłowackiemu ministrowi swe ubolewanie, że nie zdołano dotychczas załatwić zgadnienia węgierskich mniejszości. Kancelerz wyraził nadzieję, że również w tej sprawie uda się możliwie najszybciej znaleźć zadawalające rozwiązanie. (PAT).

Wola narodu zadecyduje o losach Hiszpanii

Dziennik „National Zeitung“ w Bazylei porusza problem hiszpański w związku z polityką włosko-angielską. Wejście w życie układu anglo-włoskiego było uzależnione przez Anglię od sprawy wycofania wojsk włoskich z Hiszpanii. Italia starała się przedłużyć ten termin, gdyż sądzono, że Franco w międzyczasie zwycięży. Jednak miały długie tygodnie i mimo szumnych zapowiedzi o zwycięstwie i ustawicznym podchodzie naprzód (gdyby wszystko to było prawdą, Franco byłby chyba już doszedł do... Marsylii), wojska rządowe nie ustępowały pod naciskiem wroga i trzymały się mocno na swych pozycjach.

Kwestia hiszpańska pozostała bez rozwiązania i przybrała odmienny wykład po konferencji w Monachium, gdyż Mussolini pragnie obecnie jaknajwyższego uznania jego Imperium, a Anglia chce zachować z dnem każdym gasnący po wypadkach w Czechosłowacji prestiż Chamberlaina's dąży do pomyślnego rozwiązania kwestii śródziemnomorskich.

Mussolini wyciągnął cokolwiek w ubiegłą sobotę rękę do państw zachodnich, lecz ręka ta okazała się pusta, gdyż propozycja wycofania 10 — 18 tys. legionistów włoskich z Italii nie wystarczy do uznania Imperium Rzymskiego. Żołnierze ci walczący od 18 miesięcy w Hiszpanii są wyczerpani i ranni i symboliczny ten gest nie ma znaczenia, tembardziej, że uznanie Imperium normalnie może mieć miejsce dopiero po decyzji Parlamentu, to znaczy po 1-ym grudnia.

Z punktu widzenia wojakowego ważną rzeczą jest to, że Negrin wycofał wszystkich cudzoziemców, na-

tomiasz po symbolicznym wycofaniu legionistów włoskich zostaje jeszcze w Hiszpanii powstańczej bardzo dużo żołnierzy włoskich wojsk technicznych i materiału wojennego cudzoziemskiego.

Zrozumiałą przeto rzeczą jest, że naród hiszpański obawia się, by nie spotkał go ten sam los co Czechosłowacja i by nie wydano go w ręce faszystów. Coprawda Hiszpanie nie dadzą się tak łatwo, gdyż jak powie dział Alvaerz del Vayo przez radio: „Iud hiszpański zdecydowany jest trwać w walce i straszliwy przykład ostatnich wypadków europejskich potwierdza jeszcze to postanowienie, by nie pozwolić, aby Hiszpania stała się ofiarą polityki kompromisowej, zmierzającej do zniweczenia małych krajów na korzyść państw totalitnych“.

„Aby rozwiązać problem Hiszpański należy liczyć się z wolą narodu hiszpańskiego“.

Czyżby zmiana rządu?

Agencja ATE podaje: Według doniesień z Barcelony, należy oczekiwać w najbliższym czasie dy-

misji Rządu dr. Negrina, który byłby zastąpiony przez bardziej umiarkowany gabinet pod przewodnictwem b. przewodniczącego Kortezów radykała Martinez Barrio, lub też umiarkowanego socjalisty Besteiro. W nowym gabinecie dr. Negrin otrzymałby tękę ministra obrony narodowej. Natomiast minister spraw zagranicznych Alvarez del Vayo ustąpił by całkowicie z Rządu.

Prezes „generalidad“ Katalonii Companys udał się do Francji.

11 godzin na dobę od 8'30-1930

PRZYMUJE/WYPŁACA OSZCZĘDNOŚCI

KKO

MIASTA ST. WARSZAWY

TRAUGUTTA-5

BIELAŃSKA-8-TARGOWA-65

BAGATELA-14-WOLSKA-6

Walka hitlerowców z katolicyzmem

W piątek wieczorem komisarz Rzeszy na Austrię Buerckel wygłosił na placu Bohaterów dłuższą mowę, skierowaną przeciwko „politycznemu katolicyzmowi“. W mo-

wie tej, utrzymanej w ostrym tonie, Buerckel oświadczył, że dotychczasowa polityka władz w stosunku do kościoła katolickiego nie ulegnie zmianie.

Co zamierza uczynić Chamberlain

„Daily Express“ domaga się natychmiastowego powrotu z Liverpoolu premiera Chamberlaina, który — jak wiadomo — bawi w Szkocji. Dziennik wskazuje na konieczność natychmiastowego zajęcia się sprawą obrony narodowej, która nie cierpi zwłoki. Angielska opinia publiczna — pisze „Daily Express“ — która w swej przeważającej większości udzieliła Chamberlainowi poparcia w czasie ostatniego kryzysu, nie jest poinformowana, jakie stanowisko zajmie obecnie Rząd. Chodzi tu nie tylko o sprawę ewentualnego wprowadzenia powszechnego obowiązku służby wojskowej lecz również o zagadnienie międzynarodowego ograniczenia zbrojeń.

Angielska opinia publiczna ma prawo domagać się jasnej odpowiedzi na pytanie, jakie jest stanowisko rządu wobec propozycji niemieckiej.

„Pomoc Zimowa“ rozpoczęta

W sobotę o godz. 18-iej na Zamku Królewskim w Warszawie odbyło się w obecności Pana Prezydenta Rzeczypospolitej 3-cie uroczyste zebranie Ogólnopolskiego obywatelskiego komitetu zimowej pomocy bezrobotnym, inaugurujące tegoroczną akcję pomocy zimowej.

Na zebraniu obecnych było z górami 500 osób, reprezentujących wszystkie sfery społeczeństwa.

Perspektywy...

Po mowie Hitlera. „Sudety“ w Alzacji

Wracamy raz jeszcze do mowy Hitlera w Saarbrücken. Wywarła duże wrażenie, zwłaszcza we Francji. Przerwała lańcuch owoy dla p. Daladiera (i Chamberlaina). Zakłóciła tak miłe zapowiadającą się „sielankę“, aranżowaną przez pewne (wiadome) żywoły we Francji — z p. Flandriem na czele.

Przypominamy czytelnikom główne momenty mowy w Saarbrücken. Pod adresem Francji Hitler zapowiedział — rozbudowę fortyfikacji na Zachodzie (koło Zagłębia Saary i Akwizgranu). Pod adresem zdumionej Anglii mówca wystosował kilka clerpkich irrag. że nie powinna wtrącać się do cudzych spraw; że powinna zrezygnować z manier „gubernantki“.

We Francji wrażenie było ogromne. Triumfuje oczywiście de Kerrillis w „Epoque“ i kpi z zapowiedzianej „sielanki“. Przecie Chamberlain zrezygnował — powiada — z powszechniej powinności wojakowej; ale jednocześnie chce udzielać „gwarancji“ okrojonej Czechosłowacji; jakie więc będą te „gwarancje“ bez zorganizowanej siły? A Francja — zamiast tego, by budować II-gą i nawet III linie Maginota; zamiast tego, by zwrócić uwagę na zaniedbaną artylerię antylotniczą itp. — zaczęła już wpaść w błogi sen... Hitler zbudził Francję z napoczętego snu. Swoją drogą, mógł postąpić zgrabniej: mógł w swej mowie za pewnić Francję i Anglię o swej przyjaźni i wiecznym pokoju. Pacyty by dużo sobie nie przysporzył, zato Flandrin by triumfował, a Daladier uważał by się za uspra wiedliwionego w polityce monarchistycznej.

Ale tak pisze nie tylko de Kerrillis w prawicowej „Epoque“. W podobny sposób pisze „Jour“, w dość ciekawy sposób zastanawiając się nad mentalnością Hitlera... Nawet katolickie „Croix“ i „Aube“ wyciągają z mowy w Saarbrücken poważne wnioski. A tow. Blum w „Populaire“ z 11 b. m. tralnie stwierdza, że ZOSTAŁA ZAWIEDZONA NADZIEJA narodu francuskiego, albowiem po Monachium ten naród miał nadzieję na pokój; tymczasem po Monachium kanclerz przemawiał tak jak przed Monachium... Służna uwaga; ale właśnie po Monachium Daladier i inni wmawiali temu narodowi, że rozpoczyna się era pokoju; „dla całego naszego pokolenia“ dodawał w optymistycznym miesieniu Chamberlain!

A tymczasem stopniowo staje przed oszołomioną Francją SPRAWA ALZACJI... Pisaliśmy o niej niedawno: agitacja hitlerowska tam wrę. Wprawdzie Hitler „wyszukiwał się“ (w Norymberdze) Alzacji wraz z piękną katedrą strasburską, ale to było przed kilku tygodniami. Tymczasem „autonomizmy“ (znamy, znamy!) dziennik strasburski dep. Rosségo żąda od Francji, by dała Alzacji to, co

uznaje „za naturalne dla innych“. Dla innych — to znaczy dla sudeckich Niemców. Ciekawy obrót rzeczy, swoją drogą! O intrygach w Alzacji dużo pisze prasa angielska. „News Chronicle“ do-

miljon jest równie trudny do osiągnięcia jak stratosfera

lecz zdobyć go jest łatwo kupując los w kolektwna rozsyłanych grach L. TARGOWNIK I SYN Warszawa, — Wierzbowa 7.

nosi z Berlina, że w Niemczech są zbierane składki na propagandę w Alzacji; pokwitowania są zapatrzone w zdjęcia katedry strasburskiej (tak!). Pismo angielskie dodaje, że ambasada niemiecka w Paryżu wydaje ogromne kwoty na propagandę w Alzacji. Jednym słowem, wszystko w porządku.

Jeszcze wyraźniej pisze korespondent „Daily Express“, stwierdzając, że sytuacja w Alzacji coraz bardziej się zaostża. Trzeba przygotować opinie na chwilę, gdy Niemcy alzacji ZAZADAJĄ, BY IM POZWOLONO WRÓCIĆ DO NIEMIEC. Hitlerowcom w Niemczech chodzi o POTĘŻNE ZAPASY SUROWCÓW — żelaza, węgla, potasu itd. Co się stanie, gdy niemiecka agitacja w Alzacji i Lotaryngii jeszcze bardziej się wzmocni? Należy już teraz powziąć decyzję! — kończy angielski dziennik.

De Kerrillis pisze o Alzacji (12 b.m.) z niezwykłą goryczą; stwierdza, że za pozwoleniem Francji Czechosłowacja została pozbawiona na niezależności — wszak „Trzecia“ Rzesza doszła do tego, że żąda wydania 200 tys. uciekinierów, na porządku dziennym staje już sprawa wspólnoty celnej; a obecnie — kolejno — Niemcy zabierają się do Alzacji... Kraj żąda od francuskiego rządu obszernych zbrojeń: kiedy się przystąpi do uzupełnianych fortyfikacji? — Gdzie są 2.000 amerykańskich bombowców? Kiedy nastąpi decentralizacja paryskich zakładów przemysłowych? itd.

Laskawy czytelnik nie pogńiewa się, że tak obszernie cytowałem głosy prasy, francuskiej i angielskiej. Chodzi o to, by dać obraz nowych faktów, nastrojów i rosnących obaw.

Tak zarysowują się PERSPEKTYWY... Pisaliśmy o tych perspektywach wielokrotnie. Ale wielu publicystów w Polsce wciąż „uspakaja“ — nadzieją na dłuższą erę pokojową. Piątkowy „Czas“ wyraża tę nadzieję na czele numeru. „Warsz. Dziennik Narodowy“ przed paru dniami piórem nieocenionego p. St. Kozickiego znów zapewnia, że polityka hitlerowska ma charakter — pokojowy... A przecie całkiem niedawno (po Sudetach) tenże „Dziennik“ parokrotnie alarmował (innym piórem) i to gwałtownie, że położenie Polski staje się nader niebezpieczne!

Perspektywy są groźne. Angielskie gazety skłonne są interpretować mowę w Saarbrücken w ten sposób, że najbliższym celem polityki niemieckiej będą kolonie. Francuska prasa zaczyna bać się o Alzację. Ale trzeba pamiętać, że dalej trwa napięta sytuacja w EUROPIE ŚRODKOWEJ. „Trzecia“ Rzesza nie rezygnuje bynajmniej z kierunku wschodniego.

Może więc być spór o kierunek, o kolejność. Ale „dynamiczna“ polityka Niemiec trwa dalej!...

K. CZAPIŃSKI.

PEWNOŚĆ — ZAUFANIE

Mienie powierzone P K O jest pewne, bezpieczne i każdej chwili do dyspozycji właściciela księżeczki oszczędnościowej.

KAŻDY URZĄD POCZTOWY JEST ZBIORNICĄ PKO

Mniejszości narodowe Europy

W mowie, wygłoszonej w Trieście, Mussolini, nawiązując do problemu sudeckiego, oświadczył, iż Europa musi wszystkim mniejszościom narodowym udzielić prawa wypowiedzenia się w drodze plebiscytu, czy pragną pozostać w dotychczasowym związku państwowym, czy nie. Walka mniejszości narodowych z ich każdora-

zowymi panami trwa tak długo, jak długo istnieją dzieje ludzkości. Jeżeli przyjąć wojnę — co dzisiaj wielu ludzi oraz dyktatorzy czynią — jako istotę wszechzeczy, to będzie bardzo trudno też Mussolowi, a taki kraj, jak Belgia, Polaków, a taki kraj, jak Belgia, Flamanów, powinien by zostać przepełniony.

Słowaków oraz 100 tys. Kroatów, Serbów i Rumunów.

Nawet Niemcy, którzy przez usta swojego Führera nagle wystąpili w obronie samostanowienia narodów, mają w Rzeszy 1½ mil.

Takie kraje, jak Jugosławia i Rumunia, sprawiają wrażenie, jak gdyby składały się z samych mniejszości narodowych.

Rumunia liczy: 1,5 mil. Węgrów, 750 tys. Niemców, 750 „ Ukraińców, 350 „ Bułgarów, 250 „ Turków, 150 „ Rosjan (w Besarabii) i 150 „ n. mniejszości narodowych.

Jugosławia liczy: 500 tys. Niemców, 500 „ Węgrów, 500 „ Albańczyków, 250 „ Rumunów i 150 „ Czechów.

Z powyższych podanych liczb wynika, że gdyby się chciało wszystkim mniejszościom narodowym w Europie, a przede wszystkim mniejszościom wschodniej i południowo-wschodniej Europy, pozwolić na utworzenie własnych twórców państwowych, to powstałoby mnóstwo miniaturowych kreator, któreby pod względem gospodarczym nie miały zdolności życiowych.

„Dwa Klucze“

PROSEK DO PIECZENIA CIUKIER WANILOWY BUDYNI GALARETKI OLEJKI

Przedkują w całym kraju!

Fabryka: Lwów, Janowska 24.

Radykalne rozwiązanie, przyznające wszystkim mniejszościom narodowym prawo samostanowienia, może na pierwszy rzut oka wydawać się bardzo ludzkie i postępowe, ale w praktycznym zastosowaniu musiałoby doprowadzić do wybuchów w całej naszej części świata. Skończyłoby się na tym, że pozostałoby paru zwycięzców, którzy opanowali by pozostałe przy życiu narody.

I wówczas znowu spotkałbyśmy się z problemem mniejszości narodowych.

REFLEKSJE

Symbole

Przeszedł po przez Polskę groźny powiew wojny i wylonili się najważniejsze sprawy aktualnej polityki, — ale ciegłe jeszcze trwa ankieta „Wiadomości Literackich“, rozważająca problem, czy na królu Stanisławie Auguste ciąży więcej win, niż zasług — i gdzie należy pochować jego proch.

W niedostarczonych odpowiedziach jedni rehabilitują pamięć ostatniego króla polskiego i starają się go rozgrzeszyć, ponosząc się na jego wysokie osobiste zasługi i na zasługi na polu kultury. — inni zaś rzucają w niego kamieniami, potępiając jego politykę i zależność.

Mnie się zdaje, że problem stosunku do pamięci Stanisława Augusta leży na innej płaszczyźnie.

Kto wziął na siebie obowiązki i o szczyt spełnienia roli symbolu narodu i jego wielkości — musi umieć dzielić jego losy i ponosić wynikające z nich konsekwencje. Stanisław August miał nieszczyście być królem w czasie upadku narodu, to też w pamięci potomnych będzie zawsze wyrazem tego upadku i hańby.

... W wielkiej sali dołów, w której wiszą wizerunki tych, którzy dostąpili zaszczytu reprezentowania Rzeczypospolitej Weneckiej, do dziś dnia spoglądają ze ścian porozbity dołów: wielkich i małych, zasłużonych i niezasłużonych, ale nie ma tam portretu Marino Faleri. Zamałowano go czarną chustą, by usunąć nawet wszelki ślad i wspomnienie tego, kto, będąc suwerenem, nie umiał bronić godności i wielkości Weneckiej.

Ostatnio historycy rehabilitują pamięć świętego doży, udowadniają, że jego życie i ścięcie — to tylko wielka tragedia, gdyż nie był winnym zarzuconej mu zbrodni i nigdy nie zdradził swego narodu.

Ale mimo to na ścianie pozostała czarna chusta — dlatego, że Marino Faleri, jako doża, nie umiał obronić honoru Rzeczypospolitej.

Przyjście na siebie wielkiej go-

dności suwerena i reprezentanta państwa — bez względu na to, czy będzie się on nazywał królem, cesarzem, prezydentem czy wodzem — obowiązuje i stwarza dla niego w przyszłości odpowiedzialność za losy narodu, który jednostkę wywyższył do szczytu SYMBO-LU.

A czy dziś nie jest to samo z posiadającym bezprzeczenie duże zasługi i osobiste wielkie walory prezydentem Benesem? Gdzież jest jego osobista wina, którą by miał spowodować upadek Czechosłowacji? A mimo to już dziś tamtejsze opinie publiczności i głosy zagraniczne zwracają mu i potępiają za to, że jako prezydent nie zdołał obronić jedności swego Państwa.

Kto wie, czy Elżbieta angielska była wielką naprawdą i jako był w rzeczywistości Sobieski, którego dziś przedstawia w swej książce Boy. Imiona ich jednak będą zawsze opromienione wielkością, bo za ich panowania narody, które reprezentowali, dokonały czynów wielkich i wielkopomych.

Piłsudski — nawet kiedyś, po usunięciu sławnej ustawy o ochronie jego imienia, która zrobiła mu wielką krzywdę — w pamięci ludzkiej będzie wielkim i pozostanie dla potomnych wskrzesicielem narodu, bez względu na to, jakby ktoś chciał oceniać jego osobiste cechy — i jakie były jego faktyczne zasługi, rola i polityka. Przypadek mu bowiem w udziale los, że był przedstawicielem Państwa Polskiego w momencie, kiedy podziwiano się z nieszczęścia i niewoli.

Tak samo jest ze Stanisławem Augustem. On jest OFIARĄ swej wielkiej godności suwerena i króla, który nie zdołał obronić niepodległości Polski.

Dlatego, bez względu na jego osobiste zasługi i bez względu na to, gdzie by pochowano jego proch — będzie on zawsze, jako upadły w hańbie król i symbol ówczesnego narodu, który upadł w hańbie i poniżeniu — symbolem hańby i poniżenia.

liniego pogodzić z prawem do prowadzenia wojny: wojny bowiem prowadzi się w celu podboju krajów i zdobycia ich surowców. Na ogół zwycięzcy, są wszystkie kraje zamieszkiwane przez ludzi, a zdobywając kraje, wytwarzają się mniejszości narodowe.

Przed wojną światową było w Europie tyleż mniejszości narodowych, co i po wojnie, a już przed rokiem 1914 mniejszości narodowe walczyły o swoje prawa. Wówczas ruch ten nazywał się „irredentizm“, natomiast pojęcie plebiscytu nie było tak rozpowszechnione, jak dzisiaj, ponieważ plebiscyt uważano wówczas za absurd, a przeprowadzenie plebiscytu — za powód, który musi wywołać wojnę.

Przypatrzmy się więc przez chwilę mapie Europy i zastanówmy się nad żadaniami Mussoliniego.

Mussolini jest panem Włoch, a tymczasem w dawnym południowym Tyrolu, będącym dziś włoską prowincją, mieszka 200 tys. Niemców. Ta prowincja jest w 100 proc. nie włoską. W Istrii mieszka 100 tys. Serbo-Kroatów, mniejszość, która niewątpliwie grawituje ku Jugosławii.

Jeśli Mussolini występuje w obronie węgierskiej mniejszości w Czechosłowacji, to widocznie zapomina, że w niewątpliwie rozkawałkowanych Węgrzech mieszka pół miliona Niemców, 150 tys.

Ostatnie dni sprzedaży

losów 1-aj klasy 43-aj Loterii w niezmiennie szczęśliwej kolekturze „NADZIEJA“ Warszawa, Marszałkowska 117, Miodowa 7 gdzie stale padają wielkie wygrane! CIĄGNIENIE JUŻ W ŚRODEJ

SALON RADIOWY

H. MIECZYK

POLECA RADIOODBIORNIKI NA ROK 1939

KOSMOS

RATY TYGOD. zlot. 3.50

ELEKTORALNA 18 TELEFON 647-75

Czytajcie prase socjalistyczna!

Krwawe walki o každy pędz ziemi

Kanton i Hankou

glówne punkty opory wojsk Chińskich

Komunikat dowództwa chińskiego stwierdza, że rozpoczęte przez Japończyków operacje w rejonie Kantonu mają drugorzędne znaczenie, lecz z tego nie wynika, by dowództwo chińskie dopuściło do zbyt wielkich sukcesów Japończyków na południu.

Ożow; japońskie natarcie załamało się w ogniu kulomiotów chińskich. Japończycy cofnęli się, zostawiając na polu walki 2 tysiące zabitych i rannych.

Pingsza, a lewe po zajęciu Tamszu posuwa się dalej naprzód. Jak dotychczas wojska japońskie napotykały na dość słaby opór wojsk chińskich. Ogólnie przypuszczają, że starcie z głównymi siłami chińskimi nastąpi dopiero w wybrzeży rzeki Wschodniej, gdzie Chińczycy gromadzą znaczne siły.

Na wypadek wojny

Anglia ma wprowadzić powszechną służbę wojskową?

W dniu 3 listopada rozpoczyna się sesja jesienna parlamentu. Jedną z głównych spraw na porządku dziennym tej sesji będzie kwestia wprowadzenia rejestracji obywateli zdolnych do służby wojskowej na wypadek wojny.

Żyłoby zaniechanie ewakuacji ludności z miast na prowincję. Plan ten jest obecnie przedmiotem obrad czynników miarodajnych. Koszta przeprowadzenia planu wynoszą 4 miliony funtów.

wojny More Belisha przez radio utworzenie specjalnych oddziałów obrony przeciwlotniczej w ośrodkach przemysłowych, zostało powitane bardzo przychylnie przez cały naród.

Obozy koncentracyjne symbolami „Trzeciej” Rzeszy

Jak donoszą z Weimaru, od kilku tygodni przetransportowano z obozu koncentracyjnego w Dachau około 10.000 osób do nowego obozu koncentracyjnego w

Buchwald. W niektórych dniach przybywały do Buchwaldu dwa-trzy transporty kolejowe. Obecnie w Buchwald jest osadzonych przeszło 20.000 osób.

Australia nie zgodzi się na zwrot dawnych kolonii niemieckich

Wicepremier australijski Rządu związkowego sir Earle Page wygłosił, jak donoszą z Canberra, przemówienie w parlamencie, w którym poparł punkt wizerzenia ministra spraw zagranicznych Australii w sprawie Nowej Gwinyi.

W niektórych dniach przybywały do Buchwaldu dwa-trzy transporty kolejowe. Obecnie w Buchwald jest osadzonych przeszło 20.000 osób.

Młodzi hitlerowcy w Warszawie

Dnia 20-go b. m. przyjeździe do Warszawy wycieczka studentów niemieckich z oficjalną wizytą do Polski.

przy składaniu przez Niemców wianca na grobie Nieznanego Żołnierza. W związku z tym na Uniwersytecie J. P. rozwieszono rozkaz komendanta Legii Akad. U. J. P. kpt. Micińskiego — zwołujący akademików L. A. na zbiórki.

SKŁAD SUKNA HENRYK ROZENBAUM KROLEWSKA 45. Telef. 3.47-18

Poleca bogaty wybór materiałów ietalich najlepszych fabryk bielskich: Karola Buchala, E. Tischa, Korntax i inn. po cenach konkurencyjnych.

Przeegląd prasy

„WYBORY” I „KANDYDACJI”

„Kurier Polski” stwierdza, że kandydatury na nowych posłów są zupełnie nieznanymi. Być może, że nazwiska te mają jakąś wymowę lokalną. Ale przecież tu nie o wybory samorządowe chodzi.

Czynnik kierownicze stoją wobec wielkiej niewiadomej, jaką będzie reprezentował przyszły Sejm oraz wobec możliwości niespodzianek, które on może zgotować. Przypominają, jak było z Sejmem poprzednim, kiedy przez długi czas posłowie chodzili luzem.

ważną opinią, że Sejm przyszedł może być tylko użyty do ustanowienia nowej ordynacji wyborczej. Co do trwałego jego istnienia, to powszechnie wyrażają duże zastrzeżenia.

Klęskę grupy pułk. Sławka stwierdzają różne gazety. „Warszawski Dziennik Narodowy” donosi:

Grupa pik. Sławka została rozbita. Pik. Sławek zdołał przejść w jednym okręgu w Warszawie, a w Wilnie jego sympatycy, gen. Żeligowski i red. Mackiewicz utrzymali się również na liście kandydatów.

W uzupełnieniu powyższych wyurzędzonych podaży na temat grupy pułk. Sławka:

Z otoczenia jego nie pozostało właściwie śladu. Zaufany pik. Sławka, b. generał sekretarz B. B.W.R., b. pos. Brzęk - Osiański, upadł w rodzinnym okręgu radomskim. Pokonał go jego kolega z Legionów, pik. Wacław Zbrowski. Nie ma tak odanej o pik. Sławkowi pos. Hyli. Padł w jednym z okręgów stołecznych b. wicemarszałek Schaetzel. Nie widać wicemarszałka Podosińskiego. Przepadła w 2 miejscach p. Prystorowa. Brakuje wielu, którzy dawnymi laty stanowili gwardię p. Sławka.

Trójk na ulicy

Terenem niebывałej sensacji stał się w dniu wczorajszym odcinek ul. Targowej na Pradze.

Jak ustalono, przyczyną niebывałego zainteresowania był tłum otaczający kolekturę Wrocławskiego, gdzie wykupywano już niewielką ilość losów 43 Lot. kl.

I istotnie — bo proszę pamiętać, że w kolekturze tej padają stale wielkie wygrane, które obdarzają graczy wielką fortuną. Czas szybko ucieka, pozostało zaledwie kilka dni, a więc spieszyć do Wrocławskiego Targowa 57, Pl. 3 Krzyży 15.

Froszek od BOLU GŁOWY KOWALSKINA przy PRZEBIECIENIU GRYPI I KATARZE

Na frontach Hiszpanii

Komunikat ministerów obrony Hiszpanii donosi, że nieprzyjaciel kilkakrotnie atakował wzgórze 484 na odcinku Coldecoeso. Nieprzyjaciel przebiecził dołał obsadzić to wzgórze, wojska rządowe jednak brawurowym kontratakami utraciła pozycję odebrały. Wzorem rano 6 samolotów gen. Franco bombardowało m. Figueras, bomby zmoczyły tam 17 domów. Samoloty w locie powrotnym na Majorce bombardowały Cap Bagura.

CUD TECHNIKI NOWOCZESNEJ

5.75 BROWNING „GROM” kal. 6 mm. — jest uznany przez znawców za najlepszy. Zabezpiecza od mimowolnego strzału. System belgijski, pięknie oksydowane. Repetuje się przed strzałem, automatycznie wyrzuca głazy. Huk kolosalny, wykonanie luk susowe. Rekojęści wykładane masą bakelitową. Gwarancja fabryczna na 8 lat. Idealna obrona przed napadem i kradzieżą. Cena wraz z futeralem zł. 5.75, 2 sztuki 11 zł. Setka naboju system „Flober” zł. 3.55. Pozwolenie niepotrzebne. Wysyłamy na listowe zamówienie. Płacić przy odbiorze na pocztę. Adresujcie: Wytwórnia automatów „Komerca” Warszawa, Dzielna 49/38 R.B. Nasze wyroby uznane są za najlepsze.

TANIA KSIĄŻKA!

Lekarz domowy. Najbogatszy zbiór środków domowych na wszelkie choroby z licznymi ilustracjami. z l.— 1.00
Polski sekretarz dla wszystkich. Wzory listów prywatnych, ofert, podań, skarg i t. p. z l.— 1.00
Adwokat i doradca domowy. Wzory odwołań podatkowych, skarg sądowych, podań do władz i urzędów. Sprawy egzekucyjne, majątkowe, eksmisyjne, rolne, budowlane, spadkowe, wekslowe, kredytowe, wojskowe, małżeńskie. Wzory umów dzierżawnych, ofert, podań o pracę i t. p. Cenne dzieło dla wszystkich z l.— 2.00
Samouczek języka francuskiego. Najłatwiejsza metoda z l.— 1.00
Samouczek języka niemieckiego. Najłatwiejsza metoda z l.— 1.00
Tania kuchnia na ciężkie czasy. Setki cennych przepisów z l.— 1.00
Sól, konfit. i napoje chłodz. z l.— 1.00
Najlepsze i najtańsze sposoby fabry kacji wina, piwa, octów, miódów, likierów. Wydanie nowe z l.— 1.00
Zwyczaj i formy towarzyskie: jak należy zachowywać się w towarzystwie wg. wymagań życia z l.— 1.00
Co każda panna wiedzieć powinna? z l.— 1.00
Co każdy młodzieniec wiedzieć powinien? z l.— 1.00
Dr. Miciński: Nerwowość i jej leczenie z l.— 1.00
Dr. Jodd: Choroby weneryczne ich leczenie i środki zapobiegawcze z l.— 0.75
Fabrykant domowy. Tysiące cennych przepisów i recept fabrykacji różnych artykułów pierwszej potrzeby, jak np. mydła, perfum, pomad, pasty, laku, lakieru z l.— 2.00
Jak zostać atletą. Samouczek z 30 ilustr. z l.— 0.75
UWAGA: Zamówienia wykonywane się od 3 złotych wzwyż. Do zamówień ponad 3 zł. dodajemy cenne premie - niespodzianki. Płacić się przy odbiorze. Adres: Wydawnictwo „PERFEKTWATCH”, Dz. 84. Warszawa 1, Marjańska 11—1.

KOZUSZKI ZAKOPIAŃSKIE J. ROIZEN WARSZAWA Tel. 11-78-24

Ameryka wobec zamknięcia emigracji żydowskiej do Palestyny

Minister spraw zagranicznych Ameryki, Hull, przyjął w piątek delegację żydowską, która prosiła sekretarza stanu, aby Stany Zjednoczone wywarły wpływ na W. Brytanię, w związku z projektowanym zamknięciem imigracji żydowskiej do Palestyny. Jak słychać, sekretarz stanu Hull wyraził delegacji swą osobistą sympatię dla sprawy żydowskiej, jednak podkreślił, że nie może w tym zakresie uczynić żadnych konkretnych przyrzeczeń. W urzędowym oświadczeniu, jakie w tej sprawie zostało złożone, zostało stwierdzo-

ne, że Stany Zjednoczone nie mają możliwości powodowania zmian w statucie mandatowym. Jedynym uprawnieniem Stanów Zjedn. w tym zakresie jest nie uznanie zmiany, wprowadzonej bez zgody Stanów Zjedn.

Mydło „Orzeł” Najlepsze surowce zawiera Mydło „Orzeł” pochwały na wystawach zbiera Nowy zeszyt „EPOKI”

Nowe sprzysiężenie w Chile

W Santiago de Chili donoszą o wykryciu nowego sprzysiężenia przeciwko rządowi. Policja wpadła na trop szeroko rozgałęzionego spisku. Aresztowano 7 osób, a na jednym z przedmieść Santiago de Chili wykryto wielkie zapasy broni i amunicyj, należące do episkopów.

Pokwitowania

Na głodne dzieci Hiszpanii W dniu imienin p. Jadwigi składa koleżanka zł. 2.50. Członkowie Związku Zaw. Zrzeszonych w Unii zł. 110. Do dyspozycji Centr. Kom. Zw. Zaw., w myśl wezw. z 14.8 1936 r. P. R. zł. 2.

RADIOSTYL WARSZAWA ŻELAZNA 72 poleca najnowsze modele radia odbiorników na rok 1939. Najdogodniejsze warunki ratalne SOLIDNA — FACHOWA OBSŁUGA.

CO 2-GI SZOFER to uczeń PRYLIŃSKIEGO Szkoła Samochodowa WARSZAWA JERUZOLIMSKA 27

BEZPŁATNIE wysyła 3 egzemplarze okazowe ilustr. tygodnik „Wiadomości Kobiety” Warszawa Skrytka 118

FABRYKA MYDŁA BAZYLI KIJOWICZ Warszawa, Grochowska 198 Telefon 10-38-28 POLECA MYDŁA GWARANTOWANEJ JAKOŚCI „GOLBY”, „REKORD”, „KŁOS”, „AMOR”, „RADA”, SZARE I PŁYNNIE Żądanie wszędzie

Jestli dbasz o zdrowie NIE POZWOL, ABY DAWANO CI INNE, LEŻY TYLKO VENA-LUX GUM? SZCZYT JAKOŚCI I W PEŁNI CIĘ ZADOWOLNIA

Gwiazda chińska na niebieskim tle

Chińskie miasto w czasie wojny

Wszystkie warstwy Chin walczą solidarnie z najeźdźcą

KOBIETY W ARMII CHIŃSKIEJ

Małe miasto chińskie wewnątrz kraju ma charakter przede wszystkim rzemieślniczy i związane jest ściśle z wsią. W przeciwieństwie do wielkich miast na wybrzeżu zachowało swoje stare oblicze i dawne obyczaje.

Idzie się do tego miasta drogą wśród pól ryżowych, na których pracują chłopcy w olbrzymich kapeluszach bambusowych, chroniących ich przed słońcem. Piąg orze ciężką i wilgotną ziemię, a obok obracają się „smold wodne”, czerpiące wodę, którą się nawadnia pola. W oddali widać na pagórku pagodę, co świadczy o tym, że w pobliżu znajduje się miasto, podobnie jak w Europie wieża kościoła zapowiada bliskość osady lub miasteczka. A po chwili widać już mur miejski z mocnymi bramami. Mur ten z kamienia ma 7 do 10 mtr. wysokości, ma baszty i strzelnice, a nad bramami widnieją lamane chińskie dachy.

W Europie mury i bramy miejskie, tam gdzie się przechowały, mają charakter wspomnień, atrakcyjny dla turystów, świadczą o historii, która już przeszła. Mury miejskie w Chinach mają praktyczne znaczenie. Zaopatrzone są nieraz w betonowane pomieszczenia dla karabinów maszynowych i jeszcze przed paru laty nieraz odparowały się z nich ataki liczących uzbrojonych band. Obecnie odgrywają tę samą rolę w wojnie chińsko-japońskiej, służąc jako oparcie jednej stronie walczącej lub drugiej. W bramie urzęduje straż policyjna, przybysze muszą się legitymować i poddawać re-

wizji. Na noc bramy miejskie zamyka się.

Typowe miasto chińskie leży daleko w głębi kraju i możnaby chwilami zapomnieć o dalekiej wojnie, gdyby nie liczne napisy na ścianach domów i na murach miejskich. Czytamy na nich takie napisy: „Precz z japońskim imperializmem”, „Obrona do ostatniej kropli krwi”, „Brońcie naszego wodza Czang Kaj Szeka”, „Kto ma pieniądze, daje pieniądze”, „Kto może służyć w wojsku, ten służy”, „Bądźcie zgodni i solidarni”, „Śmierć dla ojczyzny jest zaszczytną”. Wszędzie widnieją podobne napisy i obrazy.

Stare ulice są wąskie. Nie budowano ich z myślą o pojazdach konnych, a tym mniej o samochodach. Ruch odbywa się tutaj na ludzkich grzbietach przy pomocy ludzkich nóg. Środkiem transportowym dla ludzi zamożnych są normalnie lektyki, a w większych miastach wprowadzone stosunkowo niedawno rikszki. Miasto chińskie stanowi płatanną wąskich uliczek i dopiero w ostatnich cza-

sach przebiega się w każdej większej miejscowości kilka szerszych ulic, po których mogą kursować liczne auta wysokich urzędników. Auta te stanowią jednak

rzadkość i mieszkańcy oglądają je z zacięciem.

Pełno na ulicach mężczyzn i kobiet z długimi kijami bambusowymi, na których końcach wiszą ko-

sze z taramami, poruszające się w rytmie kroków ludzkich i w akompaniamencie rytmicznego nucenia. Nucenie i śpiew w czasie roboty jest cechą charakterystyczną pracującego Chińczyka. Murarze np. budujący dom mają swoje własne melodie, jednostajne i urywające się nagle. Melodie te i okrzyki sprzedawców ulicznych są bardzo charakterystyczne dla miasta chińskiego.

Miasto chińskie gniecie się w swoich murach i mieści na tym samym obszarze ludność dziesięciokrotnie liczniejszą od europejskiej. Tym się tłumaczy olbrzymie ilości mieszkańców miast chińskich i mieszczaństwo na ulicach. Domy są przeważnie dwu piętrowe, z cegły i kamienia lub z drzewa. Mieszkańcy żyją z rzemiosła i handlu. Miasto jest miejscem, w którym chłopcy zaopatrują się w towar. Mieszkania i warsztaty są otwarte i widać z ulicy pracujących tkaczy, stolarzy, jubilerów, szewców, krawców i charakterystycznych dla Chin rzemieślników, wydających papie-

RODZINA CHIŃSKA.

rowe figury używane w czasie przebiegu, sporządzających kadzidło, świece, latarnie, masła, ognie sztuczne.

Małe miasto chińskie było kiedyś zamożne, ale dziś znajduje się w upadku. W obszernych halach poświęconych przodkom znajdują się dziś urzędy pocztowe, lub szkoły. Ludzie bogatsi, ci, którymi kieruje ciekawość, żądza przygód i zarobku, udają się do wielkich miast na wybrzeże. Niepewne stosunki sprawiają, że nawet ci, którzy mają pieniądze, udają ubogich, aby nie ścierać na siebie poźdźliwość. Za opuszczonym podwórkiem mieści się nieraz dostęp do wcale pięknej willy.

Obecnie na skrzyżowaniach ulic znajdują się ruszłowania z dzwońcami, dającym sygnał w razie zbliżania się japońskich samolotów. Można również spotkać prymitywne schrony, wykopane w ziemi, a przykryte drzewem i ziemią. Węgiel widać widać ćwiczące oddziały. Są one dobrze odżywione, udyscyplinowane i śpiewają.

Plac przed magistratem wyróżnia się czystością, na budynku urzędowym widnieją gwiazda chińska na niebieskim tle. Na ścianie znajduje się godło ruchu „Nowe Życie”. Organizacja ta wzywa do czystości, do przyzwyczajenia się do porządku, do poczucia odpowiedzialności. Duch tej organizacji nadaje również piętno szkole, która jest czysta i w której młodzież w czasie przerwy oddaje się sportom. Na tle starych Chin budzą się do życia nowe, a odgłosy wojny każą się śpieszyć, aby móc sprostać naporowi wroga.

Uchodźcy chińscy z terenów okupowanych przez Japonię

Na ziemiach Inkasów

Zródła niepokoju w Equador, Peru i Chile

Po podbojach Pizarra, który zniósł ze szczytem plemię Inkasów, rządzące całym terytorium Peru i dzisiejszego Equadoru, stosunki między tymi dwoma organizmami państwowymi kształtowały się zmiennie; Equador, jako prowincja Peru, dążył usilnie do wyłączenia niepodległości, co zostało osiągnięte dopiero za czasów Bolívara w roku 1822. Wicekrólestwo Quito, podległe rządowi hiszpańskiemu, kilkakrotnie zmieniało swą stolicę, przenosząc się z Santa Fe do Nowej Grenady w roku 1719, a kiedy ta ostatnia przeobraziła się w samodzielne wicekrólestwo, Quito stało się znów jej prowincją. W 1856 roku został zawarty układ pomiędzy Peru i Chile a Equadorem przeciw napadom piratów, którzy niepokoiili wybrzeża Guayaquilu ciągłymi grabieżami. Rychło jednak Peru usunęło się z tego aliansu, wszczynając wojnę z Equadorem.

w czasie której wybuchła w kraju rewolucja, spowodowana ciągłymi naciskami pomiędzy stronnictwem zachowawczym a demokratycznym.

Ścisła współpraca pomiędzy Equadorem i Peru nawiązuje się znów w roku 1866, kiedy tworzy się prąd antyhiszpański, który do prowadzi do banieży wszystkich Hiszpanów z Equadoru i zawiązania konfederacji Equadoru

z Chile i Peru przeciwko Hiszpanii. Tendencje antyhiszpańskie złądziły jednak bardzo wskutek polityki kilku prezydentów republiki Peru, jak Antonio Pezeta, czy La Fuente, który doprowadził do zawarcia traktatu pomiędzy Hiszpanią a republikami południowo-amerykańskimi.

W tym samym niemal czasie praca państwowa nad uspokojeniem wewnętrznym Equadoru zo-

stała zakłócona klęskami żywiołowymi, które w postaci kilkakrotnego trzęsienia ziemi nawiedziły kraj. Zubożenie kraju wywołało szereg nowych tarć i zamieszek, które spowodowały rewolucję, na której czele stanął generał Alfaro, ogłosiwszy się prezydentem republiki. Od tej pory nastąpiło względne odprężenie. W r. 1899 rozpoczęto budowę kolei, łączącej Guayaquil z Quito, jednej z najwyższych na świecie, bo wznoszącej się na 11,5 tys. stóp w najwyższym położonym punkcie, u stóp wulkanu Cotopaxi. W 1924 roku została podpisana umowa pomiędzy Equadorem i Peru o wspólnym wstąpieniu do Ligi Narodów; w krótkim czasie po tym wybuchł znów zatarg graniczny pomiędzy Columbią i Equadorem, co doprowadziło do zerwania stosunków dyplomatycznych. W Peru również wybuchają raz po raz dorywcze zamieszki, jednak bez wpływu na stosunki zagraniczne, najostrejszą formę przybrał zatarg pomiędzy Peru a Columbią o terytorium Letycji, zakończony definitywnie w roku 1934.

Most na Odrze

stanowi obecną granicę polsko-niemiecką pod Boguminem

Wielkie demonstracje antyjapońskie zorganizowane przez młodzież chińską

SAMOZATRUCIE

na tle wątroby

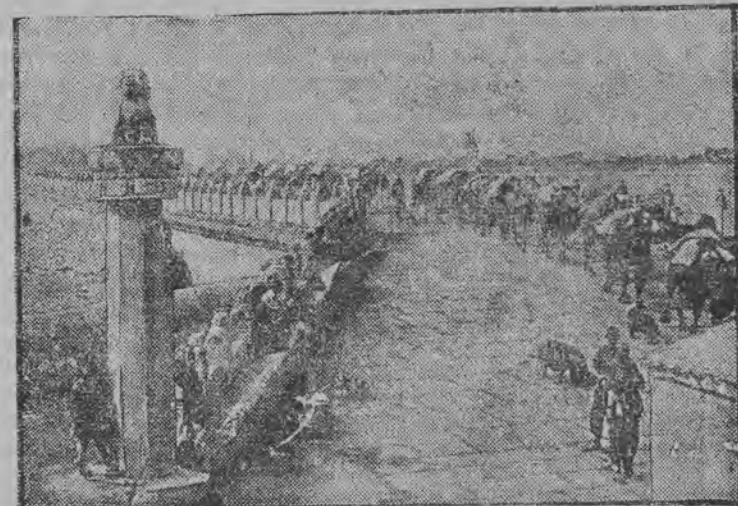
Samozatrucie bywa przyczyną wielu dolegliwości (ból artretyczny, łamania w kościach, ból głowy, podenerwowanie, wzdęcia, odbijanie, ból w wątrobie, niesmak w ustach, brak apetytu, swędzenie skóry, skłonność do obstrukcji, plamy i wyrzuty na skórze, skłonność do tyfca, mdłości, język obłożony). Trucizny wewnętrzne, wytwarzające się we własnym organizmie, zanieczyszczają krew, niszczą organizm i przyspieszają starość. Wątroba i

nerki są organami oczyszczającymi krew i soki ustroju. 20-letnie doświadczenie wykazało, że zioła lecznicze „Cholekinaza” H. Niemojewskiego jako ziółciowo - moczopędne są naturalnym czynnikiem odciążającym sok ustroju od trucizn własnych. Bezpłatne broszury otrzymania można w laboratorium fizjologiczno - chemicznym „Cholekinaza” H. Niemojewskiego, Warszawa, Nowy-Swiat 5, oraz w aptekach i składach aptecznych.

DOLEGLIWOŚCI nóg jak: **ODCISKI**, zgrubiałą skórę, brodawki usuwa bez bólu i bezpowrotnie znany od przeszło ćwierć wieku **„UNICUM”** UNICUM - KREM to doskonały i niezawodny środek przeciw poceniu nóg, rąk i pach. DO NABYCIA W APTEKACH I DROGERIACH. Sprzedawców miejscowych i przedstawicieli rejonowych poszukujemy Chem. Labor. „UNICUM” wł. B. Jurkiewicz Poznań 5.

DO SZKOŁY W OBUWI **Emka** CHŁODNA 40

Słynny most Marco-Polo w Chinach

Szczęście czeka Cię więc śpiesz już do kolektury **FRANCISZKI URSTEIN** Lot. Państw. Warszawa, Chłodna 26 telefon. 681-32 P.K.O. 16242 gdzie pozostała niewielka ilość losów do 1-aj kl. 45 Lot. Państw.

Newoczesne
Zyrandole i Lampy
wszelki sprzęt elektro-radiotechn.

Radio - Aparaty
wszelkich marek typów na długoterminowe spłaty na nadchodzący sezon

Skład Elektro-Radiotechniczny
Jakub Lajb

ŁÓDŹ,
PIOTRKOWSKA 50
tel. 192-02, 110-88. **Fiili nieposiadam!**

Owiedzenie mojego bogato zaopatrzon. składu nie obowiązuje do kupna
Warsztaty reparacyjne

KINO RAKIETA
SIENKIEWICZA 40. TEL. 141-22

DZIS I DNI NASTĘPNYCH

Dwa nazwiska, które gwarantują wyborową zabawę

GARY COOPER
Claudette COLBERT

w kapitalnej komedii A. Savoir pt.

Ó S M A
Ż O N A
SINOBRODEGO

Reż. ERNESTA LUBITSCHA

Pocz. w dni powsz. o g. 4, w soboty o g. 12, w niedz. i święta o g. 8-ej. Na pierwszy seans wszystkie miejsca po 54 gr.

GRAND-KINO Pocz. 12, 2, 4, 6, 8, 10
D Z I Ś
szampańska komedia polska pt.

PAWEŁ

i GAWĘŁ

BODO — GROSSÓWNA
DYMSZA — ORWID

Ponadto w programie wyświetlany jest na prawach wyłączności specjalny reportaż ilustrujący historyczne wydarzenie ubiegłego tygodnia oraz wspaniały tryumf Rzeczypospolitej!

„ŚLASK ZAOLZAŃSKI WRACA DO POLSKI”
Dzień 2 poranki o godz. 12 i 9-ej.
CENY MIEJSC 85 GR. i 1.09

Przedsiębiorstwo dla HANDLU RATALNEGO „STELLA” — Łódź — Piotrkowska 120
POLECA:

BIELIZNĘ DAMSKĄ i MĘSKĄ
POWLECZENIA — REZYNKI
FIRANKI — WYŻYMACZKI
KOLDRY — PORCELANĘ i tp.
CENY PRZYSTĘPNE.

RATY od 1 zł. TYGODNIOWO

BEZ GOTÓWKI! NA RATY!
Kto chce się ubrać modnie na dogodnych warunkach niech wstąpi do firmy

„ODZIEŻRAT”
— 9 PŁAC WOLNOŚCI 9 —
w podwórzu parter na lewo

Konfekcja damska, męska i dziecienna przyjmuje również obstalunki.

Ogłoszenia drobne

Za gotówkę i na raty ubrania, palta męskie i damskie z towarów bielskich poleca Magazyn D. Joskowiec, Nowomiejska 8, w bramie. Przyjmuje obstalunki. Ceny konkurencyjne.

Pończochy, bielizna elastyczna
Największy wybór również z modymi skakami. Sprzedaż detaliczna, ceny fabryczne. Śródmiejska 21, lewa oficyna, mieszcz. 23.

Najkorzystniej obstalujesz ubrania, palta oraz futra w zakładzie krawieckim A. Romanowicza, Wólczańska 101 również na dogodnych warunkach. Na składzie wybór materiałów bielskich w najwyższych gatunkach.

T O N

DZIS I DNI NASTĘPNYCH
DOLORES DEL RIO, GEORGE SANDERS, PETER LORRE

w filmie pt. **W cztery oczy**

Kopernika 16, tel. 140-72
Początek w dni powszednie o godz. 2 pp. W niedziele i święta o godz. 12 w pol.

Opowieści o piekle wielkiej wojny, o wielkiej miłości oficera do tancerki szpiega. Ponadto specjalny reportaż ilustrujący historyczne wydarzenia w dziejach Polski p. t. „Wmarsz na Zaolzie”

Akcja pracowników i uczniów technicz.-dentyst. o układ zbiorowy

W środę dnia 12 b. m. odbyła się konferencja przedstawicieli i uczniów działu techniczno-dentystycznego ze związkami majstrów, w sprawie zawarcia umowy zbiorowej.

Na konferencji uzgodniono, że po opracowaniu przez komisję organizacyjną techników dentystycznych, przy Kl. Związku przemysłu chemicznego projektu układu zbierze się ponownie konferencja, celem uzgodnienia warunków układu.

W tej sprawie komisja organizacyjna zwołuje na dzień 9

b. m na godz. 8 w. Ogólni Zebrań pracowników i uczniów dentystycznych do lokalu P. P. S. dz. „Prawej”, przy ul. Lipowej 71.

W tej sprawie komisja organizacyjna zwraca się z apelem do ogółu pracowników, o wstępowanie w szeregi Klasowego Związku Zaw. Robotników Przemysłu Chemicznego, nadmieniając, że komisja organizacyjna, dyżuruje w lokalu związku przy ul. Wysockiej 45 w każdą środę od godz. 8 do 9 wieczorem.

Komunikat

W następujących terminach odbędą się nadzwyczajne zbiórki w Kołach z udziałem przedstawicieli Prezydium Wydziału:
dn. 16. X. b. r. niedziela — Koło — „Bałuty”
dn. 17. X. b. r. poniedziałek — Koło — Koziny,
dn. 17. X. b. r. poniedziałek — Koło — Prawa,
dn. 17. X. b. r. poniedziałek — Koło — Czerwona,
dn. 18. X. b. r. wtorek — Koło — Górna,
dn. 18. X. b. r. wtorek — Koło — Śródmieście,
dn. 18. X. b. r. wtorek — Koło — „Widzew”,
dn. 18. X. b. r. wtorek — Koło — Zielona.

Samobójczy skok 60-letniej kobiety.

Na posesji przy ul. Wolborskiej 21 z okna mieszkania na II piętrze wyskoczyła w celach samobójczych 60-letnia Małka Taler, zamieszkała w tymże domu.

Samobójczyni upadając na podwórzu odniosła złamanie podstawy czaszki oraz inne bardzo ciężkie obrażenia ciała.

Przybyły lekarz pogotowia miejskiego opatrzył ranę i w stanie nieprzytomnym przewiózł do szpitala św. Józefa, gdzie mimo zabiegów ranna zmarła wkrótce.

Powodów samobójstwa nie ustalono.

O usunięciu obór ze śródmieścia

Mieszkańcy ulic Śródmiejskiej i Al. 1 Maja w okolicy Placu Hallera wystosowali do Zarządu Miejskiego i władz administracyjnych zbiorową petycję, w której proszą o wydatanie zarządzeń o usunięciu obór, jakie w znacznej ilości mieszczą się w tej dzielnicy miasta, wbrew wyrażym w tej sprawie zarządzeniom władz, nakazującym usunięcie obór.

Mieszkańcy wskazują, że wyziewy z obór zatruwają powietrze w okolicy uniemożliwiając wietrzeźnienie mieszkań.

Tragiczna śmierć wieśniaka na szosie

Tragiczny wypadek miał miejsce nocy ubiegłej na szosie tużyskiej.

28-letni Leon Kosiała, wieśniak z Kruszowa idąc najwidoczniej do domu środkami szosy został przejechany przez samochód ciężarowy.

Wieśniak poniósł śmierć na miejscu.

O powyższym został powiadomiony pobliski posterunek policyjny który wszczął energiczne dochodzenie.

Ponury los robotników w fabryce ozdób choinkowych

W f-mie Sokołów, fabryce wyrobów ozdóbek na choinki, przy ul. Senatorskiej 4 trwa od 11 b. m. strajk okupacyjny załogi fabrycznej.

Tem strajku są nieprawdopodobnie niskie zarobki.

Dość nadmienić, że robotnice zarabiają od 30 groszy do 2 zł. dziennie, zarobek mężczyzny w najlepszym wypadku wynosi zł. 2.50.

Mimo kilkakrotnych konferencji sprawa nie ruszyła z martwego punktu z winy nieustępliwego stanowiska przedsiębiorcy Sokołowa.

W f-mie zatrudnieni są prawie wyłącznie robotnicy młodociani, których wyszukuje się w niemilosierny sposób, stosując system pracy akordowej,

narzucając nadmiernie wysoką wydajność pracy, przy nadzwyczaj niskich płacach. Dotychczas robotnicy ci byli bierni, z chwilą jednak, gdy zorganizowali się w Kl. Zw. Zaw. Robotników Przemysłu Chemicznego zaczęli się przeciwstawiać nadmiernemu wyzyskowi i występować z żądaniem zawarcia układu zbiorowego. Warto nadmienić, że administracja fabryki, znajdująca się wyłącznie w rękach rodziny Sokołowa stara się za wszelką cenę rozbić solidarność robotniczą i strajk złamać. W tym celu stosuje się różne niewybredne metody. Postawa robotników jest pełna powagi, zdecydowania, solidarności i siły.

Kilka masówek P. P. S. rozwiązały wczoraj władze

W dniu wczorajszym OKR. PPS. zorganizował 10 masówek przedwyborczych na temat: „Stanowisko PPS. wobec wyborów Sejmowych i Samorządowych”.

Masówki zgromadziły dużą ilość robotników i sympatyków PPS. Przed godziną 7-ą zgrupowane zostały w pobliżu dzielnic PPS. oddziały policji.

Na dzielnicy „Prawej” (Lipowa 71) podczas przemówienia przedst. OKR-u delegat starostwa oświadczył, że masówkę rozwiązuje.

To samo powtórzyło się na dz. „Bałuty” i na dz. „Śródmieście”.

Na innych dzielnicach masówki odbyły się bez przeszkód do końca. Licznie zebrani robotnicy żywo oklaskiwali

mówców i przyjęli uchwały, stwierdzające pełną aprobatę i solidarność ze stanowiskiem władz PPS. w sprawie wyborów Sejmowych i Samorządowych.

Maszyna zmiażdżyła robotnikowi nogę

W fabryce Gutmana przy ul. Pogonowskiego 5/7, uległ wypadkowi przy pracy robotnik 54-letni Tomasz Franciszek zamieszkały przy ul. Pomorskiej 117.

Uderzony upadającym ciężarem maszyny Tomasz odniósł zmiżdżenie nogi. Rannego opatrzył wezwany lekarz pogotowia i przewiózł do szpitala.

KURSY, Szybia, Mierzenia LINY Sz. KAUFMAN 67
KROJU, i modelowania Kancelaris czynna codziennie od 9—18 po pol. Sienkiewiczza róg Nawrot tel. 113-51

Dźwiękowy kino-Teatr
„URANIA”

Cegielniana 2. Tel. 107-34

Dziś przepiękny film w języku żydowskim
Drugi Tydzień Rekordowego Powodzenia
„MAMELE”

w roli tyt. uroczą bohaterka filmu „IDŁ MITN FIDE”
MOLLY PICON
Reżyseria: Konrad Tom i Józef Green Muzyka: A. Elsztein
Początek godz. 4, w soboty, niedziele i święta o godz. 12.

CORSO

Początek o godzinie 4-ej w soboty i niedziele o godzinie 12-ej

Ceny od 50 gr. — sala wentylowana

DZIS PORAZ PIERWSZY w ŁODZI!

ZA CUDZE WINY...

Wstrząsający film o wielkiej niesprawiedliwości ludzkiej — W rolach głównych: **WARNER BAXTER i GLORIA STUART**

Dziś początek o godz. 12-ej.

TWÓJ SZCZĘŚLIWY LOS ZNAJDZIESZ
w kolekturze

„Zachęta”

Łódź, Piotrkowska 54, róg Narutowicza
Nie zwlekaj! Kup jeszcze dziś!
GŁÓWNA WYGRANA 1.000.000 — zł.
Zamówienia zamiejscowe wykonujemy bezzwłocznie. Konto PKO Łódź, Nr 606.400
PAMIĘTAJ
Piotrkowska 54, tam źródło SZCZĘŚCIA

Własny wyrób mebli poleca wielki wybór kompletów i pojedyncze sztuki. Dogodne warunki. Ceny konkurencyjne.
SZ. STYL, Narutowicza 27

Za 8 zł. kurs **TAŃCÓW** najnowszych wyucza **B. Libowicz** ul. Zachodnia 66-e (front parter) Inform. codziennie od godz. 11 do 9 wiecz.
Abonujcie Łódzianina

Kożuchy-Kożuski duży wybór w różnych gatunkach skóry na futra, lisy oraz skórki na pokrycia **Naqibor Łódź** Złotowska 107, t. 139-63.

DRZEWKA

OWOCOWE, ALEJOWE BZY oraz RÓŻE

w pięknych odmianach, w wielkim wyborze i pierwszorzędnej jakości

POLECAJĄ „OGRODY WIDZEWSKIE” SP. Z. O. O.

Majątek WIDZEW
Poczta PABIANICE
Skrz. Pocz. 54. Tel. 341

Kier. L. Nowicki

Dojazd tramw. Pabianickim do przyst. Widzew-Zdąry skąd 1 km.

Sztuki pojedyncze **MEBLE** sypialni, jadalni, gabinetu i t. p. poleca: **Fabryka i Skład Mebli**
I. Nasielski, Łódź, Piotrkowska 9 (front I p.) Telefon 147-09 (w sobotę do 21-ej) Wielki wybór! Warunki najdogodniejsze! Ceny przystępne! Dla pracujących specjalny rabat!

Źródło taniego zakupu materiałów damskich i męskich firm bielskich i tomaszowskich
NOWOŚCI SEZONOWE A. i J. Goldszajn Łódź, Nowomiejska 15 front I p.

Wypożyczalnia Książek „Uniwersalna” Piotrkowska 67 pasaż „Casina”

Książki w 4 językach. — Nowości. — Lektura Szkolna.

Szkoła Tańców Towarzyskich Karola Trinkhausa Łódź, ul. Andrzeja 17 — Tel. 259-77. Lekcje odbywają się w grupach i oddzielnie.

Informacje i zgłoszenia przyjmuje **Kancelaria przy ulicy PIERACKIEGO 17.** Tel. 207-91 (daw. Ewangelicka) codziennie do godz. 20-ej, w niedziele i święta od 14—16-ej.

Dźwiękowe PRZEDWIOŚNIE Kino Żeromskiego nr 74-76, telefon 129-88

Dojazd tram. 5, 6, 0 i 8 do rogu Kopernika i Żeromskiego

Dziś i dni następnych! Największy film romantyczno-bohaterski wszystkich czasów

Więzień Królewski

w r. gł.: **Roland COLMAN, Madelene CAROLL, Douglas FAIRBANKS.** Następny program: „ARENA ŻYCIA”

Ceny miejsc: I—1.09, II—0.90, III—0.50. Kupony ulgowe po 70 gr z prawem zajmowania dowolnych miejsc. Początek przedstawień w dni powsz. o g. 4 w niedz. i święta o g. 12.

JESZCZE NIE WYGRAŁEŚ na LOTERII?

Spróbuj!
Kup los I Klasy
w szczęśliwej kolekt.

M. KAMIENIECKI

WARSZAWA, BIELANSKA 3

Cena 1/5 losu zł. 10.-
Główna wygrana **MILION**

Po katastrofie „Gwiazdy Polski“

W chwili gdy piszę te słowa, jestem głęboko wstrząśnięty świeżą wiadomością o katastrofalnym wybuchu w Dolinie Chocholowskiej, który spowodował spalenie części powłoki balonu stratosferycznego „Gwiazda Polski“.

Otwarta kłapa balonu i szczyt czasu — miejsce, w którym zapaliła się powłoka.

startu na porę roku o pewniejszej pogodzie może wyjść całemu przedsięwzięciu tylko na dobre. Już teraz można na podstawie nawet urywkowych wiadomości telegraficznych ustalić w zarysach przyczyny katastrofy. Wypuszczenie wodoru jest zawsze operacją niezwykle niebezpieczną i było już przyczyną niezliczonej ilości wypadków. Wodór zmieszany z powietrzem tworzy, jak wiadomo „mieszaninę piorunującą“. Temperatura zapalona tej mieszaniny jest stosunkowo niska i wynosi zaledwie 640° C, a szybkość rozchodzenia się 100 m/s, i jego siła jest kolosalnie wielka. Przy wypuszczeniu gazu jest ze względów zrozumiałych rzeczą bardzo trudną zapobiec mieszanemu się wodoru z powietrzem, z drugiej zaś strony jest rzeczą bardzo prawdopodobną lokalne zagranie się przedmiotów w otoczeniu skutkiem tarcia lub drobnego nawet uderzenia. Rolę ośrodka zapłonu może też odegrać niewielkie wylądowanie elektryczne, którego możliwość wzrasta szczególnie w zob.

złych warunkach atmosferycznych. Iskrę elektryczną może też łatwo wywołać ocieranie się nieprzewodników: szkła, ebonitu, kauczuku, tkanin. Jak więc widać zapalenie się wodoru nie musi być bynajmniej związane z nieostrożnym obchodzeniem się z ogniem. Jeśli tylko wodór uchodzi — bezpieczeństwo wisi już na włosku. Pamiętajmy wszyscy dobrze katastrofę „Hindenburga“, której przyczyną było właśnie wylądowanie

Baraki obozu w Dolinie Chocholowskiej. W głębi miejsce, które było przeznaczone na start, otoczone dźwigarkiem.

Wiednie dla startu tak olbrzymiego balonu, zresztą stacją meteorologiczną w Dolinie Chocholowskiej stwierdziła wyraźnie na podstawie danych statystycznych z ostatnich 6-ciu lat, że najodpowiedniejszym ze względu na pogodę miesiącem dla startu jest wrzesień, a październik stoi pod tym względem dopiero na 4-ym(!) miejscu. Tym nie mniej nawet przy najprzychylniejszych warunkach i najszybszym przygotowaniu zawsze jest tu łatwo o jakąś katastrofę, która tym razem nie przybrała szczęśliwie wielkich rozmiarów. Warto będzie w tym miejscu przypomnieć, że Explorer I amerykański stratosztat, nie wystartował bynajmniej bez przegód. Pierwsza próba startu w lipcu 1935 r. skończyła się poważnym rozerwaniem powłoki, a gdy w kilka miesięcy później napelniał no balon poraz drugi, powłoka pękła powtórnie, tym razem już mniej groźnie i dała się z miejsca naprawić.

Dziesiątki problemów naukowych i technicznych, które miały być rozwiązane w czasie dzisiejszego lotu pozostają więc nadal otwarte. Na szczęście cała skomplikowana aparatura gondoli — dzieło najlepszych mózgów i najzręczniejszych rąk w kraju — pozostała nienaruszona i z pewnością spełni swoje zadanie tak jak spełni je za kilka miesięcy dzielna załoga w osobach dra Narkiewicza - Jodki i kpt. Burzyńskiego.

J. H. ANDERS.

CZAS WRĄCZYM BIEGU UPŁYWA

a już za parę dni rozpoczyna się ciągnięcie 43 Lot. Kl. Pozostała, niewielka ilość losów sprzedaje znana ze szczęścia kolektura d. f. „ELEKTR“ Warszawa Nowy-Swiat 60 (róg Ordynackiej) tel. 34-04.

Baraki obozu w Dolinie Chocholowskiej. W głębi miejsce, które było przeznaczone na start, otoczone dźwigarkiem.

W hitlerowskim raju

Nie sposób dostać się do więzienia

Fanfarani nie można się najeść, jakkolwiek znabomity fizjolog rosyjski Pawłow dowodził, że dźwięki trąby wywołują u psa zwiększenie wydzielania się kwasów żołądkowych. Zrozumiałym jest przeto, że Hans Schmidt z Berlina, pomimo wiecznych fanfar i marszów triumfalnych, był stale głodny i nie widział innego wyjścia, jak dostania się za kraty więzienne, o czym marzył dniami i nocami.

Tam przynajmniej nie zdecnie zwrócić się do ekspedientki — jestem głodny i chcę się dostać do więzienia. Ekspedientka, miła dziewczyna, przywołała Schmidta do lady. — Tu ma pan jeszcze dwie bułki, a to też dla pana — rzekła, wręczając mu kilka monet.

— Jeszcze jeden zawód życiowy — pomyślał Schmidt i pobnął dalej. O kilka domów dalej była jatka. Rzeźnik w zakrwawionym fartuchu porał się z ćwiartką chudej cielęciny. Schmidt wpadł do jatki i złapał z talerza kawał kiełbasy. — Te, bracie, tu się nie łapie — zawołał spokojnie rzeźnik. — Chęć się dostać do więzienia. Wzywaj pan policjanta! — Po co policja? Na wolności nie jest lepiej, niż w murze. Bierz, bracie, kiełbasę i już cię nie ma! A tu masz jeszcze parę fenigów!

Stanowczo nie powodzi się Hansowi. Według wszelkich obowiązków przez pisów powinien już siedzieć w pace, a tymczasem taki pech. Na skrzyżowaniu ulic stał policjant regulujący ruch. Schmidt zatrzymał się przed nim i, wyrażając mu pięćdziesiąt przed nosem, zawołał: — Niech żyje czerwony front! Precz z hitlerowcami! — wrzasnął. — Milcz, wariatcie — odpowiedział mu dowodzący — tam w trzynastym rzędzie mamy jednego hitlerowca. Hans Schmidt stracił wszelką nadzieję dostania się do więzienia.

b.

Ja jestem najtańszą pralką -

gdyż skracam czas prania i zaledwie za kilka groszy pracuję przez całą noc, usuwając w prosty i nieszkodliwy sposób brud z namoczonej bielizny. Kto mnie stosuje jest bardzo zadowolony.

do moczenia bielizny i zmiękczenia wody

178/33. Sprzedaż tylko w paczkach. — Wystrzegać się naśladowictw!

1 ANIA SPRZEDAŻ PLATEROWY

Jutro dn. 17 października i codziennie w godz. od 9 r. do 7 wiecz. w fabryce

Józef FRAGET

wyłącznie przy ul. ELEKTORALNEJ 16 odbywać się będzie tania sprzedaż wyrobów platerowanych mniej modnych fasonów, wycofanych z nowego cennika, przeważnie w 1/4 wartości katalogowej. Sprzedaż obejmuje: żardniery, koszyki, postumenty, przybory toaletowe, kandelabry, lichtarze, cukiernice, imbryki, rondelki, sosierki, półmiski, serwisy do octu i oliwy, solniczki, szufelki do cukru, noże do masła i sera, łyżki do tortu, cążki, koziołki, łyżki, łyżeczki, noże, widelce etc.

ARTRETYZM REUMATYZM, PODAGRA,

dają się najsilniej we znaki w chłodnej i wilgotnej porze roku. Togał stosowany w dawkach 2-3 tabletek 3 razy dziennie uśmierza bóle i przynosi ulgę. Togał jest dobrym środkiem przeciwbólowym.

REFORMACKIE DYGUŁKI Z MARKĄ ZAKONNIK

STOSUJĄ SIĘ: JAKO REGULUJĄCE ŻOŁĄDEK, PRZY CIĘPIENIACH WĄTROBY, WADLIWIEJ OTYŁOŚCI, UŚMIERZAJĄCE HEMOROIDY I PRZY SKŁONNOŚCIACH DO OSTRUKCJI ŻŁĄDONYM ŚRODKIEM PRZECZYSZCZAJĄCYM.

100% sił męskich uzyska Pan, — stosując aparat Nr. 111 Naukową broszurę wysyłamy bezpłatnie, dyskretnie „inventus“. Warszawa, Aleje Jerozolimskie 35. R.

Życie BEZ PIENIĘDZY to KATORGA..

Fortunę zdobędziesz nabywając los 1-ej kl. 43 Lot. Kl. — w znanej ze szczęścia kolekturze **WROCŁAWSKIEGO** TARGOWA 57 PL. 8 Krzyży 13 Konto PKO. 22-853

Wzmocnić, uszlachetnić, przyprawić

można smak każdej potrawy. Na tym polega właśnie cała sztuka dobrego gotowania. Smak jednej potrawy należy wzmocnić dodaniem innej o tym samym smaku, inną potrawę uszlachetniamy przez dodanie smaku podobnego, to znów przy-

POŁ DARMO

Z powodu kryzysu sprzedajemy 5 cennych książek tylko za zł. 3.85. Oto one: 1) ADWOKAT I DORADCA DOMOWY. Wzory odwołań podatkowych, sądowych, skarg sądowych, podań do władz i urzędów. Sprawy egzekucyjne, majątkowe, eksmisyjne, rolne, budowlane, spadkowe, wekslowe, kredytowe, wojskowe, małżeńskie. Wzory umów dzielnicy, ofert, podań o pracę i t. p. 2) NOWY SEKRETARZ dla WSZYSTKICH. Wzory listów prywatnych, ofert, podań i t. p. 3) DZIEŁO LEKARSKIE. Wielki zbiór recept i przepisów na różne choroby i dolegliwości. 4) TANIĄ KUCHNIĄ NA CIĘŻKIE CZASY. Setki cennych przepisów. 5) Dr. Ostrowski: IDEALNY ŚRODEK ZA POBIEGANIĄ CIĄŻY. Nowe wyd. 1938 z ilustracjami. Cały komplet tylko zł. 3.95. Płać się przy odbiorze. Adresujcie: Wyd. „PERFECT-WATCH“ Dł. 84. Warszawa, ul. Marjańska 11-1.

PODZIĘKOWANIE

Wszystkim, którzy w jakikolwiek sposób okazali współczucie w naszym strasznym ciśnie po śmierci naszego ukochanego męża i ojca

ś. p. **ADAMA DEMBIŃSKIEGO**

i tym, którzy wzięli udział w pogrzebie składamy tą drogą wielki „BOG ZAŁAĆ“.

Żona z dziećmi

